

Қазақстан Республикасының білім және ғылым министрлігі
Министерство образования и науки Республики Казахстан

М. Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан университеті
Северо-Казахстанский университет имени М. Козыбаева

Тарих, экономика және құқық факультеті/Факультет истории, экономики и права
«Экономика және есеп» кафедрасы/ кафедра «Экономика и учет»

БЕКІТІМШІ/УТВЕРЖДАК

Академиялық мәселелер жөніндегі Басқарм
мүшесі
Илен Прозвения по академическим вопросам

Р.С. Алергенов

« 4 » 05 2024 г

ТАЛАШКЕРЛЕРГЕ АРНАЛҒАН ҚАБЫЛДАУ ЕМТИХАНЫНЫҢ БАҒДАРЛАМАСЫ

8D04101 «Экономика» білім беру бағдарлама бойынша
орыс тілінде оқыту
(жоғары оқу орнынан кейінгі білім негізіндегі жеделдетілген)

ПРОГРАММА ОРГАНИЗАЦИИ И ПРОВЕДЕНИЯ ВСТУПИТЕЛЬНЫХ ЭКЗАМЕНОВ ДЛЯ АБИТУРИЕНТОВ

(на базе послевузовского образования)
по образовательной программе 8D04101 «Экономика»
с русским языком обучения

Программа разработана:

1. Шайкин Д.П., к.э.н., профессор, зав. кафедрой «Экономика и учет»

2. Кобылова О.В., к.э.н., доцент кафедры «Экономика и учет»

3. Шинкарев И.А., ст. преподаватель кафедры «Экономика и учет»

Программа организации и проведения вступительных экзаменов для абитуриентов

Рассмотрена и рекомендовано к утверждению на заседаниях:

Академического совета университета

протокол № 12 « 4 » 05 2024 г.

Председатель АС университета Апергетова Р.С.

Совет Факультета истории, экономики и права по академическому качеству

протокол № 6 « 17 » апреля 2024 г.

Председатель совета по качеству института / факультета

 Абдулова О.С.

Кафедра «Экономика и учет»

протокол № 7 « 28 » февраля 2024 г.

Заведующий кафедрой

 Шайкин Д.П.

ПОЯСНИТЕЛЬНАЯ ЗАПИСКА

Настоящая программа определяет содержание вступительного экзамена (собеседование и эссе по направлению 8D041 «Экономика»).

Программа вступительного экзамена разработана в соответствии с ГОСС послевузовского образования.

Программа разработана на кафедре «Экономика и учет» и предназначена для подготовки и проведения вступительного экзамена (собеседования) и Эссе для обучения по ОП 8D04101 «Экономика». В программе содержатся общие сведения об организации и проведении экзамена, перечень тем и вопросов, знание которых определяет теоретический уровень подготовленности поступающих, список литературы по каждой дисциплине, критерии оценивания.

Во время собеседования абитуриент должен показать знания и уметь кратко, и понятно отвечать на заданные вопросы. Собеседование направлено на оценку профессиональных и личных качеств поступающего, потенциала для проведения научно-исследовательской или экспериментально-исследовательской работы.

Структура и критерии оценивания собеседования

Вступительное собеседование проводится в онлайн формате.

1. Структура. Собеседование включает 4 группы вопросов.

1. *Планируемое диссертационное исследование.*

Примерные вопросы:

- Расскажите подробно о том исследовании, которое Вы планируете выполнить в докторантуре (какую проблему планируете решать, на какой теоретической базе, какие методы сбора и анализа данных планируете использовать, какие результаты планируете получить)?

- Какие наработки по планируемому исследованию у Вас есть? Чего вам не хватает для реализации планируемого исследования?

2. *Перспективные направления отрасли науки.*

Примерные вопросы:

- Какие направления исследований, на Ваш взгляд, актуальны в сфере выбранной Вами отрасли науки в настоящее время в Казахстане и за рубежом? Почему?

- Расскажите об одном из актуальных исследований более подробно (какие проблемы решались, какие методы использовались, какие результаты получены)?

3. *Исследовательский опыт и профессиональная траектория абитуриента.*

Примерные вопросы:

- В каких исследовательских проектах Вы участвовали? Каковы были основные результаты этих проектов?

- С какими методами исследований Вы знакомы? Какими методами исследований уверенно владеете?

- Какая дополнительная подготовка в процессе обучения Вам понадобится?

- Почему Вы решили поступать в докторантуру?

- Каковы Ваши ожидания от обучения в докторантуре?

- Какие профессиональные задачи Вы ставите перед собой?

Время, отводимое на подготовку абитуриента к устному ответу по данному вопросу не превышает 20 минут. После завершения подготовки абитуриент отвечает на вопрос и на дополнительные и/или уточняющие вопросы членов комиссии (не более 15 минут) соблюдением установленной очередности.

2. Критерии оценивания собеседования

№	Группа вопросов	Баллы
1	Планируемое диссертационное исследование	До 5 баллов
2	Перспективные направления отрасли науки	До 5 баллов
3	Исследовательский опыт и профессиональная траектория абитуриента	До 5 баллов
4	Ответ на вопрос из программы вступительного испытания	До 5 баллов
	Итого	20 баллов

Минимальное количество баллов подтверждающее успешное прохождение собеседования – 20 баллов.

Структура и критерии оценивания Эссе

Во время написания Эссе абитуриент должен раскрыть содержание вопроса обосновать его теоретико-методологическую основу, привести соответствующие примеры логично и последовательно изложить материал. Эссе направлено на оценку навыков и умений абитуриента излагать мысли на основе использования научно-публицистического стиля, что в дальнейшем позволит проводить научно-исследовательскую и экспериментальную работу на должном уровне.

Эссе проводится в офлайн формате.

Темы ЭССЕ

Эссе

1. Смоделируйте этапы разработки и формирования целей стратегии по антикризисному управлению отрасли экономики.
2. Смоделируйте схему проверки надежности сторонних организаций, стремящихся установить с вашей фирмой деловые отношения. Объясните каждый элемент этой схемы.
3. Смоделируйте и обоснуйте влияние факторов производства и безопасности на уровень результативных индикаторов экономической безопасности отрасли экономики.
4. Смоделируйте и обоснуйте влияние факторов производства и безопасности на уровень результативных индикаторов экономической безопасности фирмы.
5. Смоделируйте систему факторов, действие которых обеспечивает устойчивое развитие предприятия с позиции экономической безопасности предприятия.
6. Постройте модель, объединяющую показатели экономической безопасности государства. Опишите методику их расчета.
7. Постройте модель, объединяющую показатели экономической безопасности предприятия. Опишите методику их расчета.
8. Постройте модель, объединяющую показатели экономической безопасности отрасли экономики. Опишите методику их расчета.
9. Смоделируйте этапы разработки и формирования целей стратегии по антикризисному управлению отраслью экономики.

12. Сформулируйте и дополните систему социально-экономических, природно-экологических и политических факторов, влияющих на экономическую безопасность государства.

13. Сформулируйте и дополните систему социально-экономических, природно-экологических и политических факторов, влияющих на экономическую безопасность предприятия.

3. Критерии оценивания Эссе

№	Группа вопросов	Баллы
1	Содержательная и четкая постановка проблемы	До 2 баллов
2	Обоснование и теоретико-методологической основы проблемы	До 2 баллов
3	Наличие утверждений и сопровождение их практическими примерами	До 2 баллов
4	Логичность и последовательность изложения материала	До 2 баллов
5	Научно-публицистический стиль изложения	До 2 баллов
	Итого	10 баллов

Минимальное количество баллов подтверждающее успешное прохождении собеседования 20 баллов.

Әдбиет / Литература:

- 1) Куагова Д.Я. Экономика предприятия. Учебное пособие. – Алматы: Экономика, 2011.
- 2) Баскакова О.В. Экономика предприятия (организации): Учебник / О.В. Баскакова, Л.Ф. Сейко. – М: Дашков и К, 2013.
- 3) Экономика предприятия: Учебник / под ред. В.Я. Горфинкеля, В.Я. – М.:Юпити-Данс 2012
- 4) Arthur A., Tompson J.R., John Formby. Economics of the firms theory and practice. – Prentice Hall, Revised edition. – 2011. – 620 p.
- 5) Куагова Д.Я. Экономика предприятия. Практический курс. – Алматы: ТОО РШИ «дәуір», - 2015.
- 6) Складенко В.К., Прудников В.М. Экономика предприятия: Учебник. – М.: ИПФРА-М 2005.
- 7) Вываренц А.Д. Экономика предприятия: Учебник. – М.: ИПФРА-М, 2012.

Қазақстан Республикасының білім және ғылым министрлігі
Министерство образования и науки Республики Казахстан

М. Қозыбаев атындағы Солтүстік Қазақстан университеті
Северо-Казахстанский университет имени М. Козыбаева

Тарих, экономика және құқық факультеті/Факультет истории, экономики и права
«Экономика және есеп» кафедрасы/ кафедра «Экономика и учет»

БЕКІТЕМІШ/УТВЕРЖДАН

Қазақстан Республикасының білім және ғылым министрлігінің
Мемлекеттік мәселелер жөніндегі Басқарм
мүшесі
Член Правления по академическим вопросам

Р.С. Алергенов

« 4 » 05 2024 г.

ТАЛАШКЕРЛЕРГЕ АРНАЛҒАН ҚАБЫЛДАУ ЕМТИХАНЫНЫҢ БАҒДАРЛАМАСЫ

8D04101 «Экономика» білім беру бағдарлама бойынша
қазақ тілінде оқыту
(жоғары оқу орнынан кейінгі білім негізіндегі жеделдетілген)

**ПРОГРАММА ОРГАНИЗАЦИИ И ПРОВЕДЕНИЯ ВСТУПИТЕЛЬНЫХ ЭКЗАМЕНОВ
ДЛЯ АБИТУРИЕНТОВ**

(на базе послевузовского образования)
по образовательной программе 8D04101 «Экономика»
с казахским языком обучения

Бағдарлама әзірленді:

1. Шайкин Д.Н., к.э.н., профессор, «Экономика және есеп» каф. меңг.

2. Копылова О.В., к.э.н., «Экономика және есеп» каф. доценті

3. Шишкарев И.А., «Экономика және есеп» каф. аға оқытушысы

Таланкерлер үшін түсу емтихандарын ұйымдастыру және өткізу бағдарламасы

Отырыстарда қаралды және бекітуге ұсынылды:

Университеттің академиялық кеңесі

протокол № 12 « 4 » 05 2024 ж.

Университет АС төрағасы Апергенова Р.С.

Тарих, экономика және құқық факультетінің академиялық сана жөніндегі кеңесі

протокол № 6 « 17 » сәуір 2024 ж.

Институттың / факультеттің сана жөніндегі кеңесінің төрағасы

Абдулова О.С.

«Экономика және есеп» кафедрасы

протокол № 7 « 28 » ақпан 2024 ж.

Кафедра меңгерушісі

Шайкин Д.Н.

ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА

Бұл бағдарлама қабылдау емтиханының 8D041 «Экономика» бағыты бойынша өңімелесу және эссе мазмұнын ашықтайды.

Түсу емтиханының бағдарламасы жоғары оқу орнына кейінгі білім берудің МЖМБС-на сәйкес әзірленді.

Бағдарлама "Экономика және эссе" кафедрасында әзірленген және 8d0410: "Экономика"ББ бойынша оқуға түсу емтиханын (өңімелесу) және эссе дайындауға және өткізуге арналған. Бағдарламада емтиханды ұйымдастыру және өткізу туралы жалпы мәліметтер, Білімі оқуға түсугілердің теориялық дайындық деңгейін ашықтайтын тақырыптар мен сұрақтардың тізімі, әр пән бойынша әдебиеттер тізімі, бағалау критерийлер бар.

Өңімелесу кезінде талапкер білімін көрсетіп, қойылған сұрақтарға қысқаша және түсінікті жауап бере білуі тиіс. Өңімелесу оқуға түсугінің кәсіби және жеке қасиеттерін ғылыми-зерттеу немесе эксперименттік-зерттеу жұмыстарын жүргізу әлеуетін бағалауға бағытталған.

Өңімелесуді бағалау құрылымы мен критерийлері

Кіріспе сұхбат онлайн форматта өткізіледі.

1. Құрылымы. Сұхбатқа 4 сұрақ тобы кіреді.

1. Жоспарланған диссертациялық зерттеу.

Үлгі сұрақтар:

- Докторантурада орындауды жоспарлап отырған зерттеу туралы егжей-тегжейлі айтып беріңізші (қандай мәселені шешуді жоспарлап отырсыз, қандай теориялық негізде, деректерді жинау мен талдаудың қандай әдістерін қолдануды жоспарлап отырсыз, қандай нәтиже алуды жоспарлап отырсыз)?
- Сізде жоспарланған зерттеу бойынша қандай әзірлемелер бар? Жоспарланған зерттеуді жүзеге асыру үшін сізге не жетіспейді?

2. Ғылым саласының перспективалық бағыттары.

Үлгі сұрақтар:

- Сіздің ойыңызша, қазіргі уақытта Қазақстанда және шетелде таңдаған ғылым саласы саласында қандай зерттеу бағыттары өзекті? Неліктен?
- Өзекті зерттеулердің бірі туралы толығырақ айтып беріңізші (қандай мәселелер шешілді, қандай әдістер қолданылды, қандай нәтижелер алынды)?

3. Талапкердің зерттеу тәжірибесі және кәсіби траекториясы..

Үлгі сұрақтар:

- Сіз қандай ғылыми жобаларға қатыстыңыз? Бұл жобалардың негізгі нәтижелері қандай болды?
- Сіз қандай зерттеу әдістерімен танысыңыз? Сіз қандай зерттеу әдістерін сенімді түрде білесіз?
- Оқу процесінде сізге қандай қосымша дайындық қажет?
- Неге докторантураға түсуге шешім қабылдадыңыз?
- Докторантурада оқуға деген үмітіңіз қандай?
- Сіз өзіңізге қандай кәсіби міндеттер қоясыз?
- Зерттеулерден басқа, докторантурада оқу кезеңінде не істегініз келеді?

мүшелерінің қосымша және/немесе нақтылайтын сұрақтарына (15 минуттан аспайтын белгіленген кезектілікті сақтай отырып жауап береді.

2. Сұхбатты бағалау критерийлері

№	Сұрақ топтары	Баллдар
1	Жоспарланған диссертациялық зерттеу	5 баллға дейін
2	Ғылым саласының перспективалық бағыттары	5 баллға дейін
3	Талашкердің зерттеу тәжірибесі және кәсіби траекториясы	5 баллға дейін
4	Қабылдау тестілеу бағдарламасынан сұраққа жауап	5 баллға дейін
	Барлығы	20 балл

Әңгімелесудің сәтті өткендігін растайтын ең аз балл саны-20 балл.

Эссені бағалау құрылымы мен критерийлері

Эссе жазу кезінде талашкер сұрақтың мазмұнын ашып, оның теориялық және әдіснамалық негізін негіздеп, тиісті мысалдар келтіріп, материалды қисынды және дәйекті түрде ұсынуы керек. Эссе талашкердің ғылыми-публицистикалық стильді қолдану негізінде ойларын баяндау дағдылары мен дағдыларын бағалауға бағытталған, бұл болашақта ғылыми-зерттеу және эксперименттік жұмыстарды тиісті деңгейде жүргізуге мүмкіндік береді.

Эссе офлайн форматта жүргізіледі.

ЭССЕ тақырыптары:

Эссе

1. Экономика саласын дағдарысқа қарсы басқару Стратегиясының мақсаттарын әзірлеу және қалыптастыру кезеңдерін модельдеу.
2. Сіздің фирмаңызбен іскерлік қарым-қатынас орнатқысы келетін үшінші тарап ұйымдарының сенімділігін тексеру схемасын модельдеңіз. Осы схеманың әрбір элементін түсіндіріңіз.
3. Опдіріс пен қауіпсіздік факторларының экономика саласының экономикалық қауіпсіздігінің тиімді индикаторларының деңгейіне әсерін модельдеу және негіздеу.
4. Опдіріс пен қауіпсіздік факторларының фирмаңыз тиімді экономикалық қауіпсіздік көрсеткіштерінің деңгейіне әсерін модельдеу және негіздеу.
5. Кәсіпорының экономикалық қауіпсіздігі тұрғысынан кәсіпорының тұрақты дамуын қамтамасыз ететін факторлар жүйесін модельдеу.
6. Мемлекеттің экономикалық қауіпсіздік көрсеткіштерін біріктіретін модель құрыңыз. Оларды есептеу әдісін сипаттаңыз.
7. Кәсіпорының экономикалық қауіпсіздік көрсеткіштерін біріктіретін модель құрыңыз. Оларды есептеу әдісін сипаттаңыз.
8. Экономика саласының экономикалық қауіпсіздік көрсеткіштерін біріктіретін модель құрыңыз. Оларды есептеу әдісін сипаттаңыз.
9. Кәсіпорының дағдарысты басқару Стратегиясының мақсаттарын әзірлеу және қалыптастыру кезеңдерін модельдеу.
10. Кәсіпорының экономикалық қауіпсіздігі тұрғысынан коммерциялық қуанышты қорғау

13. Кәсіпорының экономикалық қауіпсіздігіне әсер ететін әлеуметтік-экономикалық, табиғи-экологиялық және саяси факторлар жүйесін тұжырымдап, толықтырыңыз.

3. Эссені бағалау критерийлері

№	Сұрақ топтары	Баллдар
1	Мәселенің мағыналы және нақты тұжырымы	2 баллға дейін
2	Мәселенің негіздемесі және теориялық-әдіснамалық негіздері	2 баллға дейін
3	Мәлімдемелердің болуы және оларды практикалық мысалдармен сүйемелдеу	2 баллға дейін
4	Материалды ұсынудың қисындылығы мен реттілігі	2 баллға дейін
5	Экспозицияның ғылыми-публицистикалық стилі	2 баллға дейін
	Барлығы	10 балл

Оңімелесудің сәтті өткендігін растайтын ең аз балл саны-20 балл.

Әдебиет / Литература:

- 1) Куагова Д.Я. Экономика предприятия. Учебное пособие. – Алматы: Экономика, 2011.
- 2) Баскакова О.В. Экономика предприятия (организации): Учебник / О.В. Баскакова, Л.Ф. Сейко. – М: Дашков и К, 2013.
- 3) Экономика предприятия: Учебник / под ред. В.Я. Горфинкеля, В.Я. - М.:Юпитри-Дана 2012
- 4) Arthur A., Tompson J.R., John Formby. Economics of the firms theory and practice. – Prentice Hall, Revised edition. – 2011. – 620 p.
- 5) Куагова Д.Я. Экономика предприятия. Практический курс. -- Алматы: ТОО РНИФ «дәуір», - 2015.
- 6) Складченко В.К., Прудников В.М. Экономика предприятия: Учебник. – М.: ИИФРА-М 2005.
- 7) Выварец А.Д. Экономика предприятия: Учебник. – М.: ИИФРА-М, 2012.